

Tekniska nämnden

Tekniska kontorets yttrande angående trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

Ärende

Trafikförvaltningen i Region Stockholm har skickat ut förslag till trafikförändringar i kollektivtrafiken på remiss till och med den **4 juni 2021**.

I syfte att fortsatt säkerställa att regionens ekonomiska medel används så effektivt som möjligt, har trafikförvaltningen föreslagit en minskning av kollektivtrafikutbudet med avseende på buss-, pendelbåt- och tunnelbanelinjer som berör Danderydsborna.

Sammantaget finns det ett antal föreslagna förändringar som bedöms ge avsevärda försämringar för Danderyds kommun.

Tekniska kontoret anser som helhet att trafikförvaltningen måste ge ett bättre kollektivtrafikutbud utifrån miljö, ekonomiska och socialt hållbart perspektiv. Kortsiktig kostnadsekonomisk effektivitet är inte alltid förenlig med en strävan mot en mer ekologisk och social hållbarhet.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Tekniska nämnden överlämnar tjänsteutlåtande 2021-03-23 för dnr TN 2021/0159 som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Tekniska kontorets yttrande

Årets trafikförändringsremiss är präglad av Covid-19 pandemin och de förändrade resandenivåer som förväntas med anledning av pandemin. Trafikförvaltningens bedömning är att Covid-19 pandemin kommer att skapa ett förändrat resandebeteende även efter att restriktioner hävts. För 2022 prognosticerar trafikförvaltningen att resandet når omkring 80% av 2019 års nivåer. Den lägre nivån för 2022 baseras på antaganden om ett ökat

distansarbete och en kvarvarande effekt av oro för trängsel och smitta samt en ökad arbetslöshet.

I syfte att fortsatt säkerställa att regionens ekonomiska medel används så effektivt som möjligt, har trafikförvaltningen föreslagit ett minskat kollektivtrafikutbud med avseende på linjer som påverkar Danderydsborna.

Tekniska kontoret anser som helhet att trafikförvaltningen måste ge ett bättre kollektivtrafikutbud utifrån miljö, ekonomiska och socialt hållbart perspektiv. För att nå målet i RUFSS 2050 för transportsektorn som Region Stockholm redan har satt upp ska uppnås, måste alla åtgärder analyseras utifrån en helhetssyn som ser till både effektivitet och rättvisa. Kortsiktig kostnadsekonomisk effektivitet är inte alltid förenlig med en strävan mot en mer ekologisk och social hållbarhet.

Tekniska kontoret har följande synpunkter på förslaget om trafikförändring T22 enligt nedan.

Tunnelbana röd linje Liljeholmen- Mörby centrum

Trafikförvaltningen föreslår att "Reducera trafikering med insatståg mellan stomtrafiken (Grön och röd linje). Vi ser över att korta linjestäckningen eller dra in insatstågen i mellan-, kvälls- och helgtrafiken. Förslaget ger en något reducerad turtäthet på sträckan Odenplan-Alvik och Liljeholmen-Mörby Centrum".

Tekniska kontoret kan inte acceptera detta förslag. Förslaget att reducera turtätheten på sträckan Liljeholmen- Mörby Centrum kan ge mycket negativ påverkan för både Danderyds kommun och Regionen. Längs denna sträcka finns många av samhällets viktiga servicepunkter såsom Danderyds sjukhus, Universitet och Tekniska högskolan.

Enligt SLs årliga rapport "SL och regionen 2019", var det 8300 påstigande och 9600 avstigande under en vintervårdag vid Mörby Centrums Tunnelbana station. Under pandemiåret har många organisationer utökat sin användning av flexibel arbetstid, att då dra in insatstågen och minska turtäthet för denna röda linjestäckning, innebär trängsel ombord samt att flera resenär väljer bilen istället för kollektivtrafiken.

Tekniska kontoret konstaterar att detta förslag kommer att leda till ökade bullerproblem och utsläpp utmed E18, vilket påverkar Danderydsbor mycket negativt. Förslaget kan därför inte anses acceptabelt. Turtäthet måste

bibehållas dagens 3–5 minuters nivå för att locka tillbaka resenär efter pandemin.

Linje 606 Danderyds sjukhus- Djursholms torg

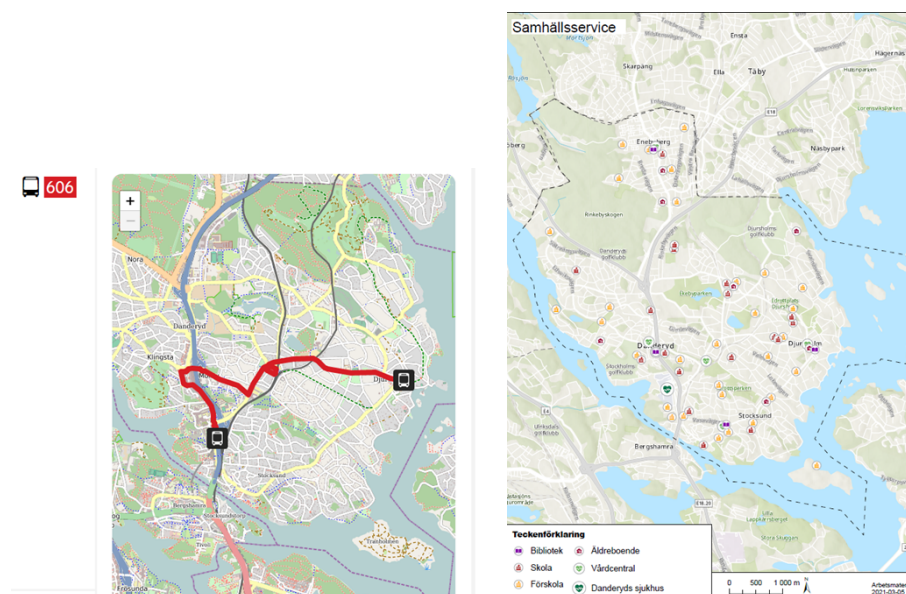
Trafikförvaltningen: Linjen föreslås få minskad turtäthet i rusningen, från nuvarande 15- till 30-minuterstrafik.

Tekniska kontoret kan inte heller acceptera detta förslag. Linjen sträcker sig från Danderyds sjukhus, via Mörby centrum, längs Vendevägen till Djursholms torg som är ett av de mest populära besöksmålen året runt.

Längs denna linjedragning, finns ett antal förskolor och skolor, bibliotek, vårdcentraler, sjukhus, äldreboende (se bilden nedan), handelscentrum, arbetsplatser och även bytespunkter till Roslagsbana och Tunnelbana.

Tekniska kontoret anser att ett bra kollektivtrafikutbud är särskilt viktig för barn, äldre, personer med funktionshinder samt personer som inte har tillgång till bil.

Med utgångspunkt från trafikförvaltningens målsättning om ett ökat hållbart resande, särskilt gällande social och miljöhållbarhet, hävdar tekniska kontoret att linjens nuvarande turtäthet under rusningstid måste bibehållas.

Pendelbåt Linje 80 Ropsten-Tranholmen-Storholmen

Trafikförvaltningen: "Linjen övervägs att få sista kvällsturen i båda riktningar indragen på grund av lågt resande".

Tekniska kontoret anser att trafikförvaltningen ska utöka utbudet av pendelbåtstrafiken generellt i syfte att göra linjen mer attraktiv, istället för att ta fram ett förslag om att dra in den sista kvällsturen i både riktningar på grund av lågt resande.

Under de senaste åren har Tranholmen fått fler och fler permanentboende. Indragning av kvällsturen för pendelbåtlinjen minskar möjligheten för Danderydsborna att välja pendelbåt som ett alternativ för sitt resande efter deras kvällsaktiviteter eller sent arbete på kontoret. Att bedöma trafikunderlaget efter ett pandemiår är inte rimligt. Tekniska kontoret hävdar därför att den sista kvällsturen ska bibehållas.

Tekniska kontoret ser att trafikförvaltningen måste planera om morgonturerna så att en tur anländer Ropsten runt 7.30. Ett stort antal av Tranholmens boende, både vuxna, skolbarn och ungdomar, behöver vara på plats på jobb eller skola mellan 8.00-8.30. För att hinna det behöver man komma till Ropsten cirka 7.30.

Tidtabellen för Frösвик har även ändrats under det senaste året vilket gjorde det omöjligt att anordna naturutflykter med förskolebarn på Tranholmen som de brukade göra varje vecka. Nu är det bara en och en halv timme (11:56- 13:26) mellan de två turerna som stannar där under vardagar. Tekniska kontoret vill att trafikförvaltningen ska se över detta i den kommande tidtabellen så att barnen och Danderydsborna kan få möjlighet till bra friluftaktiviteter på Frösвик under vardagar.

Tekniska kontoret anser också att pendelbåtstrafiken och busslinjetrafiken ska synkroniseras på ett bättre sätt för att möjliggöra bättre anslutningar för resenärerna.

Linje 601

Trafikförvaltningen "Linjen föreslås få färre avgångar natt mot lördag och söndag, avgångarna från Danderyd 03:27 och 04:27 samt från Svalnäs 03:47 föreslås dras in".

Tekniska kontoret anser att i ett större perspektiv ska trafikförvaltningen utöka trafiken för den viktiga lokala busslinjen 601, snarare än att minska utbudet. En mer frekvent busstrafik (både dagtid och nattid) inom Danderyd har en stor potential att attrahera fler resenärer, vilket innebär ett större resandeunderlag och ökade möjligheterna att resa med kollektivtrafik för de som redan idag har få alternativ till att ta bilen.

Denna linje trafikerar Ekbackeområdet via hållplatsen Ekbacken. En högre turtäthet och en mer attraktiv tidtabell än idag efterfrågas, speciellt på förmiddagen (från Sätra äng mot Mörby-Danderyds sjukhuset-Djursholm hållet) mellan 7.34 och 9.25 (då inga turer finns) och eftermiddagen 15.07 och 18.31 (då inga turer finns) för både skolbarn och yrkesarbetande.

För att förbättra tillförlitlighet på linjen, vill tekniska kontoret att linjen ska få ytterligare avgångar under morgonen och kvällen, syftande till att minska sårbarheten till följd av den begränsade trafikeringen vid förseningar och inställda avgångar, med negativa effekter för kommunens bussresenärer som följd.

Linjen ska åter trafikeras via Svanholmsparken eftersom Tranholmen har under de senaste åren fått fler och fler permanentboende. Den närmaste busshållplatsen till Tranholmen ligger ca. 1,5 km från Ön. Tekniska kontoret anser att trafikförvaltningen och bussutövaren ska hitta en alternativ lösning trots att vägbredd till och från Svanholmsparken inte kan uppfylla trafikförvaltningens riktlinjer för busstrafik, då underlaget av potentiella bussresenärer på ön idag är större.

Linje 624 Danderyds sjukhus – Åkersberga station (NO2204)

Linjen föreslås trafikera den nya hållplatsen Arninge station för bytesmöjligheter till Roslagsbanan och övriga busslinjer som trafikerar stationen.

Tekniska kontoret har en positiv inställning till detta förslag.

(Paketlösning)

Linje 615 Täby C – Kulla vägskäl (NO2201)

Linje 683 Åkersberga station – Danderyds sjukhus (NO2202)

Linje 612 Kista – Danderyds sjukhus (NO2233)

Linje 625 Danderyds sjukhus-Söderhall (NT2204).

Trafikförvaltningen föreslår att i och med Arninge station planeras öppnas i december 2021, behöver sträckan Arninge- Danderyds sjukhus för linje 683, 612, 625 inte längre då den i princip går parallellt med Roslagsbanan.

Tekniska kontoret anser att indragningen av flera linjesträckor (linje 683, 612, 625) mellan Arninge och Danderyds sjukhus kan bidra till viss avlastning vid Danderyds sjukhus bussterminal.

För att förslaget ska kunna attrahera resenärer, anser tekniska kontoret emellertid att trafikförvaltningen måste ta hänsyn till den totala resandetiden, inklusive tid för byten och väntan vid byten enligt praxis för gällande beräkning av restid. Tekniska kontoret ser en risk för försämring för resenärerna med flera byten och risk för väntetid om inte en genomlysning och en förändring genomförs. Trafikförvaltningen måste ha en helhetsbild av vilka möjligheter till passning av byten och eventuella följdkonsekvenser sådana passningar får för andra linjer och byten som behövs. Annars är risken stor att fler resenärer väljer bilen i stället för kollektivtrafik.

Övriga synpunkter

Linjen 602

Linjens turtäthet bör ökas från dagens halvtimmestrafik (från Djursholms torg till Danderyds sjukhus) under rusningstid till 15-minuterstrafik.

Linjen 602X

Linje 602X, som under vardagar trafikerar sträckan Sätra äng – Danderyds gymnasium, har idag en enda avgång under morgonen och tre på eftermiddagen vilket innebär en stor begränsning i utbudet. Danderyds kommun anser att flera avgångar bör erbjudas under morgonen och ytterligare en avgång efter kl. 16. Samtidigt ser kommunen också ett stort behov av att linjesträckningen för 602X angör Mörby Centrum.

Knutpunkt Danderyd

En bättre kollektivtrafikknutpunkt kring Mörby station och Danderyds sjukhus måste upprättas. Danderyds sjukhus är en viktig knutpunkt och målpunkt för många som pendlar från regionens norra kommuner. Stor kapacitetsbrist finns i bussterminalen vid Danderyds sjukhus.

En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för Danderyds sjukhus samt andra vård- och omsorgsrelaterade verksamheter. Knutpunkt Danderyd kan således knyta samman sjukhusområdet med Mörby- och Stocksundssidan och skapa säkrare, tryggare och attraktivare stads- och trafikmiljöer för gående, cyklande och kollektivtrafikresenärer. Danderyds kommun ser att problemen är stora och har därför börjat att titta på trafiksituationen i området runt Inverness. Kommunen anser dock att trafikförvaltningen och Trafikverket har ett stort ansvar för att utreda området tillsammans med kommunen.

Anna Tengelin Skoog
Teknisk direktör

Lena Rasmusson
Anläggningschef

Handlingar i ärendet
Tekniska kontorets yttrande angående trafikförändringar i SL-trafiken
2021/2022 (T22)
Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2021/2022 (T22)

Expedieras
Kommunstyrelsen